

اورنبورغ
و باشقه شهرلرگه
بلا تفریق
سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
یارم سنه لگی ۲
اوج آیلغی ۱ « ۲۰
بر آیلغی - « ۵۰
چیت مهکتارگه
سنه لك بهاسی ۶ صوم تین
یارم سنه لگی ۳
اورنبورغ ژورنال
« دین و معیشت »
تیلیفون نومر ۲۸۶

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبیع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

ديگر و معیشت

زمان تاعسیسی، ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سننده

دوامی ۶ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی،
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلگان یازولری
اوزگارتورگه اداره
اختیارلیدر. باصلمغان
یازولر کیر و قایتارلماز.
مارقه سز خطلر قبول
ایدلماز آدرس آلماشتروغه
۲۱ تین آلتور.
آدریسنی آچق
یازولری اوتنله
آدر سسز متاله لر
درج ایدلماز

بره ملاب ۱۲ تین

بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقه یرده اولان شا کردلرگه بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

فلسفه عبادتکده رديه

شريفه
ت.me/sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانفی نك صوكت
وقت لرده غنه یازغان اثری اوله رق غایت حکمی
وعلمی نادره المثل بر رساله در
زمانم زده فلسفه بیاعلمی و حکمت بقالاری چوق
اولدقندن شونلره قارشو تور مق ایچون هر بر اهل
دیانت که بو کتابکده بر نسخه سنی بولندر مق ضرور در.
رساله دین و معیشت اداره سننده ۱۵ تیندن پوچته
ایلان ۱۷ تیندن ساتلدر پوچته مارقه سی هم مقبولدر.

Инв. №
г. Казань - Qazan.

فهرست

مسئله.
یر یوزندن قران کوتاریلو.
مجریها حقنده.
مسلمانلر حقنده روسچه کتابلر.
آچق خط.
دارالمعلمین و المعلمات لایحه سی.
تورلی خبرلر.
خارجی خبرلر.
اورنبورغ خبرلری.

کور گانلرده اولسگی اماملر من بو کونگه قدر شولای دور ایدوب کیلسگانار. یوقسه آندن کیم مبلغ ایله دور قیلونک درست توگل لاسکی ایچون ایمسدر. (ولو مات وعلیه صلوات فائتة و اوصی بالسکفارة يعطى لكل صلوة نصف صاع من برکالفطرة و کذا حکم الوتر من ثلث ماله. ولو لم يترك مالا يستقرض وارثه نصف صاع مثلا ویدفعه لفقير ثم یدفعه الفقير للوارث ثم و ثم حتی يتم.) در المختار بهامش ردالمحتار ج ۱ صحیفه ۵۱۴ یعنی بر او وفات ایتسه آنک اوستونک قالغان نمازلری بولسه شول قالغان نمازلرینه کفارة ایچون فدییه بیرو ایله وصیت ایتسه میتنک ثلث مالندن هر بر فرض نماز ایچون دورت قداق بغدادی بیریلور. وتر نمازینک حکمیده فرض نماز حکمی کیدر اگر میت فقیر بولوب هیچ مال قالدرمغان بولسه آکا وارث بولغان کشی بر اودن دورت قداق بغدادینی قرضه آلورده میتنک بر نمازینه فدییه ایدوب بر فقیر که بیروور. فقیر قبول قیلوب آلاچ قبض ابتکاج فایتاروب وارثکه هبه قیلور. وارث دخی میتنک قالغان بر نمازینه فدییه ایدوب فقیر که بیروور. فقیر دخی فایتاروب هبه ایدر. شول طریقہ قیلوب دورنی تمام ایدر لر دیمکدر، بو عبارتدن آکلاشلغان نرسه: دورنی دورت قداق بغدادی ایله ده قیلوب بوله وشولای قیلونسه درست بوله ایکانچیلکیدر. ایندی دورت قداق بغدادی قیمتنه توررلق کیوم ایله ده دور قیلونک درستلیکی شوشی عبارتدن چیغه و آکلانه در.

محمد قاسم ملا حبیب الله اوغای طرفندن سؤال فدییه دور قیلو ایچون بر بلغه ایکیبوز نچه پوط بغدادی یاخود شونک قیمتنی حاجت بوله توروب، بعض اماملر، آکا (فدییه دور قیلوغه) مبلغ مذکور شرط توگل؛ قولسده بر ایسکی کیوم بولسه شول یاری دیب ایتسه رغیر لر هم شولای قیلو ایش دیلر شونک شرعا جوازینه روایت یازسه کز هر کسکه سهل بولور ایدی. فقیر اولده یارطی یللق فدییه ایچونده آفچه طابوب بولمیدر.

اداره: جواب: فدییه دور قیلو ایچون. فقیر میتنک یورطنده دورت قداق بغدادی یا که سکز قداق آریه یاخود شونلر ناک بر سینک قیمتنه توررلق آفچه یا که آرش یاکی بر ایسکی کیوم بولسه شول کافیدر. تیک بو قدر ایله فدییه دور قیلو بیک اوزافغه کیتهدر. هر کوننی نماز قیلو ایچون گنه آلتی دفعه دور و بر یللق روزه ایچون اوتوز دفعه دور لازم بوله در. بناء علیه بر یللق روزه و نماز ایچون ایکی مک ایکیبوز بکرمی آلتی دفعه دور قیلو لازم بوله در.

میت بتمش ایکی یا شلک قارط بولسه آلتمش بل ایچون بر یوز اوتوز اوچ مک بشیوز آلتمش دفعه دور قیلو کرک بوله در. بویله دور اوزافغه کیتوی ایله بر ابر دور وقتنده یا گلیشوده بک فریدر. حتی یا گلیشمی دور قیلو ممکن توگل دیب ایتور گده یاری. شونک ایچون بر یللق روزه و نماز فدییه سینده یتارکک مبلغ ایله دور قیلونی سهلرک

پتر پاولده عزيزية طلبه سندن ملا عبدالله خدای بر گانف طرفندن سؤالار

۱ نچى سؤال فزاق عرفنده نيچه آدم فز خانه سنه كيلهار قدا بولشايق فز كنى بير ديلر فز وليسى يارار قدا بولشديق فز مرنى بر ابوك ديلر بو مقاوله لرى شرعى عقد نكاح بوله مى ياخود وعده گنه بولوب ايكنچى مرتبه عقد لازم بوله مى بو مسئله گه متفرع بوله تورغان شيلردن كياو طرفى مال بيره باشلى ينه كياولرى كيلوب يورى بالاده بولوب قاله ياكه احدما فوت اوله صگره مال نزاعسى طووه

۲ نچى سؤال مال مسروقنى استهلاك صوتنده مالك سارقدن ضمانته بر بايपाल آلدى آندان نيچه فروع حاصل بولغان صوگ مذكور بايपाल مستحق (ايكنچى كشيكنكى بولوب) چقدى بو تقديرده استحقاق سببلى مستحقنه فقط اصلنى يعنى بايपालنىك اوزنى گنه رد قلمور مى ياكه فروعلر يده رد قلمور مى

۳ نچى سؤال بايلر معلم بالليلارده اجره سنى زكوة لرندن حساب قيله لر ذمه لرنندن واجب ساقط بوله مى ۴ نچى سؤال فريهلرده فزاق قشلاو ويابلاولر نك جمعه وعيد نمازلرى اوقو درستى تاتار خانيه فتح القدير خلاصة الكرماني وغير كتب فقهيه ده شعار اسلام دن بولغان اوچون جوازي و بلكه حسنى وبعضيارى رجوبى ايلسن بارغانلر بونلر متون گه مخالف بولسه ده صحرا ده جمعه اوفلسه ضرر يوقى يعنى ظهر يوم ساقط بولور مى

۵ نچى سؤال بعض ملالارى دعوى قيله مسجدلى اولده غنه اوقو درست مسجد سز اوللر نك خلقى اوز اوللر نده جمعه اوقولرى درست تو گل ديوبود دعوى لرى يرلى مى

۶ نچى سؤال عقد نكاح قيله چق افندى ايتسه مين بونلر غه نكاح اوقميه من آنك اوچون داماد اوله چق يكتنك نك پدى ايلن كيلن اوله چق خاتون نك زنا قيلشد قلرنى كوردم ديسه پدى وفات ايتكان بولسه ياكه معانقه و تقبيل قيلشد قلرنى كوردم ديسه ياكه

خلوة خانه ده قول توتوشوب تور دقلرنى كوردم ديسه بو قول اعتبار غه آلنوب حرمة مصاهره ثابت بولور مى واشبو قائل فاخذ اولور مى حرمة ثابت ديگان كمسه نك فتح القدير نك و اذا كانت الحرمة لاتستلزم زوال الملك فالشهادة قائمة على مجرد الحرمة فتقبل فيها خبر الواحد ديگان عبارتى بر لان استدلالى اور نلى مى ينه تقادم ايلن شهادة نك بومسئله گه كرشى بار مى ۷ نچى سؤال وارثلر آراسنده صبى بوله تقسيم تر كهدن مقدم غيرى وارثلر انفاق قيله لر. اوز ملكى كى تصرف قيله لر. ضيافة بيره لار اكرده صبى وارث بالغ بولوب حقمى بر كز ديسه باشقه وارثلر ايتهلر «آنا مالى بوتكان اوز حصه ك برله اوز كنى تربيه قيلدق بز دن صورتورغان حقك يوق» ديب قوبه لار

اداره: ۱ نچى سؤال نك جواي عقد نكاح نك ركنى ايجاب وقبولدر. ايجاب وقبول بولمغانده عقد نكاح ثابت بولميدر. نكاحده ايجاب وقبول ايچون قويلغان لفظلر نك هر ايكسى ماضى بولور غه ياخود برى ماضى بولوب ايكنچيسى امر ويا حال ايچون بولغان مضارع بولور غه كرك. (وينعقد بايجاب وقبول وضعاً للماضى كزوجت وتزوجت وبها وضع احد هماله والاخر للا ستقبال) تنوير الابصار متن در البختار بهامش ردالمحتار ج ۲ صحيفه ۲۷۰

بو مسئله ده فزاق آغالر نك فز كنى بير ديمكلرى امر بولسه ده فز آتاسينك «بيرايك» ديمكى ماضى تو گلدر. همده عقد نكاح وقتنده يكتنك هم فز نك كم ايدكلرى معلوم بولور غه كرك (ومنها انيكون الزوج والزوجة معلومين فلو زوج بنته وله بنتان لا يصح الا اذا كانت احديهما متزوجة فيصرف الى الفارعة كذا في النهر الفايق) هديه ج ۱ صحيفه ۲۷۰ يعنى فز آلاچق يكت ايله كياو گه باراچق فز نك معلوم بولولرى شرط ندر. ايكى فزى بولغان كشى فز منى فلانغه بيردم ديسه بو صحيح بولميدر. مگر ايكى فز نك برسى كياوده بولسه غنه درست بوله ديمكدر.

ايندى بو مسئلهده قز آلورغه كېلىگان قزاق
آغالرنك قسدا بولشايق قز كنى بېر " ديمكلرنىن
يكنتك، كم ايدكى معلوم بولمغان كېى قز آتاسينك
قدا بولشوق قز مرنى بېرايك" ديمكى ايلهده قز نك
كېم ايدكى معلوم بولميدىر. بىناء عليه بو سوزلر
ايله عقد نكاح ثابت بولميدىر. ايكنچى عقد لازمدر.
(بېريك) ديگان سوز قز آتاسينك رضا بولوينى غنه
مشعردر. بو ايسه وعدهده بولب يتميدىر.

ايندى يكت طرفى قز طرفنه مهر حسابندن مال
بېرسهلر ده، قز وفات ايتسه، يكت طرفى بېرگان
نرسهلر قز طرفندن تلف ايدلماينچه صافلانوب
تورغان بولسهلر اول نرسهلرنى يكت طرفى قايتوب
آلورلر. اگر قز طرفندن تلف ايدلگان بولسه
لر شول نرسهلرنك قيمتلرنى قايتاروب آلورلر.
اگر يكت وفات ايتسه يكتنك آتاسى ياكه باشقه
وارثلرى، نرسهلر سلامت بولسه نرسهلرنى، هلاك
ايدلگان بولسهلر. قيمتلرنى قايتوب آلورلر. اگر
بو نرسهلرنى هديه حسابندن بېرسهلر، سلامتلىرى
قايتاروب آلورلر. بتكاللرنى تولته آلورلر. (خطب
بنت رجل وبعث اليها شياء ولم يزوجها ابوها فما
بعث للمهر يسترد ان عينه قايماء وان تغير بالاستعمال.
لانه مسلط عليه من قبل المالك فلا يلزم فى مقابلة
ما انتقص باستعماله شىء. او قيمته ان كان هالكاً
لانه معاوضة ولم تتم فجاز الاسترداد. كذا كل ما
بعث هدية وهو قايم دون الهالك والمستهلك لان
فيه معنى الهبة) درر غرر اخر باب المهر. ج ۱
صحيفة ۳۴۸

يعنى بر او بر كشينك قزىنى زوجهلكىگه صوراسه
ده، قزغه ديب نرسهلر بېرسه، لىكن قز نك آتاسى
قزىنى بو كشيگه بېرماسه، اگر بو نرسهلر مهر
حسابندن بېرلگان بولسهلر ده قز قولنده سلامت
تورسهلر، شول نرسهلرنك اوزلرينى قايتاروب
آلور. استعمال وتوتولو سببلى اول نرسهلر
اوزگارگان بولسهلر " بو نرسهلر اوزگارگان بوللرنى
آلېم حقلرينى بېرىگز " ديب ايتسه آلماس اگر

اول نرسهلر قز قولنده هلاك بولغان بولسهلر
ياكه قز قسدا هلاك ايتگان بولسه اول نرسهلرنك
قيمتنى توله تور. شولايق قزغه هديه حسابندن بېرلگان
نرسهلر ده، قز قولنده سلامت تورغان بولسهلر.
اول نرسهلرنك اوزلرنى قايتاروب آلور. اگر
قز قولنده هلاك بولغان بولسهلر ياكه استهلاك
ايدلگان بولسهلر، اول نرسهلرنى تولته آلماس
ديمكلر.

ايندى بزنك بو مسئله مزده قز نك آتاسى بېرورگه
راضى بولسده قزنى وفات ايتگان ديب فرض ايتدك
حكم ايسه ايكسندده بردر. يكت وفات ايتسده
حكم كينه شولدر. يعنى يكتنك وارثلرى مهرگه
بېرلگان نرسهلرنى يوقاروده غيچه اوزلرنى ياكه
قيمتلرنى قايتاروب آلورلر. هديه بېرلگانلرينى،
سلامت بولسهلر غنه اوزلرنى قايتاروب آلورلر. اما
بالا بولو مسئله سنك بزنك بيلومزده نكاح سنز بالا بوله در.

۲ نچى سؤالنك جوابى بايطالنك مستحق (ايكنچى
كشېنكى بولوب) چغوى بينه (شاهدلر) ايله ثابت
بولسه، حاصل بولغان فروعلرى (طالارى) ايله
قايتاريلور. اگر سارقنك اقرارى ايله مستحق چقسه
اول وقت بايطال اوزيگنه قايتاريلور. (مبيعة ولدت
عندالمشترى لا باستيلاده فاستحقت بينة تبعها ولدها.
وان اقر بها الرجل لا يتبعها ولدها) هندية ج ۳ صحيفه
۱۶۷. يعنى ساتلغان جاريه مشترى، قولنك، مشترىگه
بشقه كشيدين بالا توغدرسده، شول جاريه مستحقه
بولوب چقسه، اگر مستحقه لى بينة ايله بولسه بالا
آناغه تابع بولوب آتاسى ايله برگه قايتاريله اگر
مشترىگه ساتقان كشينك اقرارى ايله مستحقه بولوب
چقسه بالا آتاسينه تابع بولمى آتاسنى غنه قايتاريلوب
بېريل ديمكلر.

۳ نچى سؤالنك جوابى معلمنى باللاغاندن صوك آنك اجره
سنى (بالدى) زكوتدن حساب قىلو ايله باينك ذمه
سندن زكوة توشميدىر. (ولو نوى الزكوة بهمايدفع الى الخليفة
ولم يستأجره ان كان الخليفة بحال لولم يدفعه يعلم الصبيان ايضا
اجزاه والافلا.) هندية ج ۱ صحيفه ۱۹۰ يعنى بر او معلم

محدودون في قذف او ثلاثة واحدهم محدود او عبد
او وجد احدهم كذلك بعد اقامة الحد حدو القذف ان
طلبه المقذوف. (در المختار. قوله حدو القذف اي دون
المشهود عليه لعدم اهلية الشهادة فيهم او عدم النصاب
فلا يثبت الزنا) ردالمحتار ج ۳ صحيفه ۱۶۵

يعني بر اونك زنا سي ايله شهادة بير سه لر لكن
شاهد لر صوقر لر بول سه لر. ياكه قذف سببلي حد
قيلنغان بول سه لر ياكه شاهد لر اوچ گنه كشي بول سه لر
ياكه دورت بول سه لر ده برسي قذف سببلي حد
قيلنغان كشي بول سه ياكه قل كشي بول سه ياكه زنا
ايله شهادة بير لگان كشي ني حد قيلغاندن صوك، شاهد
لر نك برسي محدود في قذف ياكه قل بولوب چقسه
اول وقت بونلر نك بار چه سيده حد قذف بر لن حد
قيلنور لر ديمكدر. در انمختار. يعني زنا بر لن شهادة
بير لگان كشي حد قياونمي بو شاهد لر ده شهادة كه
اهليت يوقلغي ياكه نصاب شهادة تولماديغي ايچون هم
زناده ثابت بولمي ديمكدر. ردالمختار.

فتح القدير عبار سي امام مالك رحمه الله حضر تدر
ينك «رضاعده بر خاتونك شهادتي ايله ده حرمت ثابت
بوله» ديگان سوزينك دليلني جرح قيلبو ايچون
كتور لگان عبارة بولغانغه كوره اول عبارة ايله استدلال
اور نسزدر. حتى ابن همام نك مدعي سينك نقيضنه
استدلال در. هم اول عبارة رضاع ماده سينه مخصوصدر.
زناده نصاب شهادة دورت دانه عادل بولغان كشي لر
در. تقادم ايله شهادت نك زنا ايله شهادة بير وچينك
ضررينه كرشي باردر.

معانقة و تقبيل يا خود خلوة خانه ده قول توتوشوايله
حرمة مصاهره نك ثبوتنه ده ايكي اير كشي يا خود بر
اير ايكي خاتون كشي لر نك شهادت لر لازمدر. (ونصا
بها لغيرها من الحقوق سواء كان مالا او غيره كنكاح
وطلاق ووكالة ووصية و استهلال الصبي للارث ر جلان
او رجل و امرأتان) درر غرر ج ۲ صحيفه ۳۷۲ يعني
زنا و حدود و قود، هم ولادت و استهلال الصبي للصلوة
وبكارة و عيوب نسادن بشقه حقوق لر توغرسنده اول
حقوق لر تيبلاسه مال تيبلاسه نكاح طلاق وكالة وصيت كبي

و خلفه گه بيره تورغان نر سه سني زكوتدن حساب
ونيت ايتسه هم اول معلمني يالامغان بولسه، اگر
شول معلم بو نر سه لر ني بير مگانده ده بالار ني اوقته
چق بولسه، اول كشي نك معلم گه بير گان نر سه سني
زكوتدن نيت قيلوي درستدر. اگر مذكور معلمني
يالامغان بولسه، ياكه يالاماسه ده شول نر سه لر ني
بير مگانده معلم بالار ني اوقته تورغان بولسه اول
معلم گه بير گان نر سه لر ني زكوتدن نيت قيلو ايله
اول كشي نك ذمه سندن زكوة توشمي ديمكدر.

۴ نچي سؤالنك جوابي جمعه نك واجب بولويينه،
كتب فقهيه ده بيان قيلغان شرطار ايچنده، جمعه
اوقيله تورغان ير نك مصر بولوي، جمعه ني اوقوچي
كشيينك سلطان و يانائب سلطان بولوي شرط لر
واردر. فز اقلار نك قيشلاو و يايلاو لر نده بوشر طلر نك
طابيلو لري، بعيد كور نه لر. بناء عليه بونداين اورنلر
ده اوقلغان جمعه نماز لر ينك جمعه دن كيتواريك بعيد
در. ظهر يوم نك ساقط يولويده ابعدر.

بز فتح القدير ده «جمعه شعار اسلامدن اولديغي
ايچون هر ير ده جمعه نك اوقيلوي حسن در.» ديگان
سوزني كوره آلمدك. بلكه باب صلوة الجمعة ده ج ۲
صحيفه ۲۳ ده (اذ لا يجوز افامتها في البراري اجماعا
ولا في كل قرية عنده بل بشرط ان لا يظعن اهلها عنها
صيفا ولا شتاء فكان خصوص المكان مراد فيها اجماعا)
عبار سي آنداي ير لرده جمعه اوقيلونك بالاجماع
درست تو گل ايديكني بك آچق صورتده آكلاته در.

۵ سؤالنك جوابي ۴ نچي سؤالنك جوابنده ياز دقلمر
مزغه بناء بو امام لر نك بو دعولري ير ليدر. لكن
«مسجد لي آولده غنه جمعه اوقو درست» ديگان سوز
لريني (مسجد جامع) ديب ده تقبيد قيلولري
تيوشليدر. مسجد جامع بولمغانده آنده ده جمعه اوقو
درست تو گلدر.

۶ نچي سؤالنك جوابي بر كشي زنا بر لن شهادة
بير سه آنك شهادتي توتولمي. اول كشي قاذف بولوب،
مقذوف حد طالب قيلسه. شرعا اول كشي گنه حد قيلو
تيوشلوي بول. ولو شهد و ابا لر زنا ولكن هم عهيدان او

آشاو درستدر. بالغار اوز حصه لرينى آورلر. اگر ميت مالندن بعضسى هلاك بولسه بعضيسنى بالغ بولغان وارثلر اوزلرينه وصييلرغه انفاق قيلسهلر هلاك بولغان مال صبى وبالغارنك بارچه سندنده هلاك بولغان بوله در. بالغارنك صبى لرغه انفاق قياغاننى، بو انفاقلرى، قاضينك امرى ايله بولماسه بالغلر ضامن بوله لر صبييلرغه توليلر. اگر قاضينك امرى ايله انفاق قيلغان بولسهلر نفقه مثل بولوب حساب ايديلهده بالغلرغه ضمان توشميدر ديمكدر.

حقلر اولسون اول توغريده نصاب شواة ايكي اير ياخود بر اير ايكي خاتون كشييلر در ديمكدر. بزم بو مسئلهده ايكي اير يا كه بر اير ايكي خاتون نك شهادتلرى لازمدر.

۷نچى سؤالنك جوايى بالغ بولغان وارثلر آراسته ميتنك وصى (ايبكون) قيلوب قالدراغان كشىسى بولسه بو صبى بالغ بولغاچ حصهسى صوراعانده اول هم اوز حصهك برلن اوزكنى تربيه قيلدق ديسه آنك سوزى شرعاتو توله در. بزدن سوزى تورغان حقك يوق " ديسه، وصى بولغان وارثكه « سنك حصهكنى اوز تربيهكه توتوب بتردك » ديب يميسن توشه در. يميسن ايتسه صبى نك بر نرسهده صورارغه حقى بولميدر. (صبى بلغ ان يعاسب وصيه هل انفق به عروف ام لا. ولسكن لا يجبر على ذلك لو امتنع ويصدق مع اليمين لانه امين.) جامع الفصولين ج ۲ صحيفه ۳۶

يعنى صبى بالغ بولغاچ ايبكوندن توغرى ويخشى اش يورتكانلكدن حساب سوزى الا در. لكن ايبكون حساب بير ماسه كوچلانميدر. وصى امين بولغانلى ايچون آنك سوزينى يميينى ايله تصديق ايديله ديمكدر.

اگر بالغ بولغان وارثلر آراسته وصى بولماسه وارثلر اوزلرينك بلدكلرى ايله قاضينك امرندن بشقه اوزلرينه وصييلرغه انفاق قيلسهلر، صبييلرغه انفاق قيلغانلرينى توليلر. بز اوز حصهك برلن اوزكنى تربيه قيلدق ديب ايتيه آلميلر. (ترك دقيقا وطعاما وسمنايين ورثته وفيهم صغار وامرأة فليتم اكل ذلك بينهم. ومن كان منهم كبيرا اخذ حصته ولوتوى بعض المال وانفق الكبار بعضه على انفسهم وعلى الصغار فماتوى فهو على كلهم وما انفقه الكبار ضمنوا حصة الصغار لو انفقوا بلا امر القاضى او الوصى. ولو بامر حسبت لهم الى نفقة مثلهم) جامع الفصولين ج ۲ صحيفه ۳۷

يعنى براو وفات ايدوب وارثارينه اون وطعام وصارى ماي كپى نرسهلر قالدرسه وارثلر آراسته صبى لر وخاتونى بولسه بو نرسهلرينى اوز آرالرنك

ير يوزندن قرآن كوتاريلو مقدمه سى.

۱نچى نومردن ما بعد

۶نچى آخريته بر سؤال علامتى قويلغان (مونه شونك ايچون دين اسلامنك قويمش چن سعادت لرينه ايرشه آلماديلر.) ديگان سوزى بيك قزق بر سوردر. بوندن مرادى اهل اسلام الله تعالينك امر لرينى توتمديلر. نهى لرنندن طيلمديلر ديمك ايسه بو قرانتى دين اسلامنى بيلمك لرنندن توگل. بلكه بيلوبده نفس اماره لرينه اياردكلر نندندر. خنزير ايتى آراقى ميته قمار عيبت نيمه زنا ظلم قتل نفس نك حرام ايدكىنى بيلمگان مسلمان يوقدر. بونلرنك بارننده بيله لر. بيله توروب شونلرنى قيلدوچى يوق توگلددر. قرآن ترجمه سى نك بونلرنى بتروى بك بعيددر. شولا يوق نماز، روزه زكوة، حج فرضدر. بونلرنك فرضلغنى بيلمگان مسلمان دخى يوقدر. شولاى بوله توروب بونلرنى خصوصا نماز ايله روزه نى قيلمغان كشييلر ده يوق توگلددر. قرآن ترجمه سى نك، بونلرنى قيلدرتويده بك بعيددر.

اگر چن سعادتكه ايرشه آلماديلر دن مرادى: ايرلر خاتون قز ايله آراشوب يورى آلماديلر، تياترلر يا صاماديلر. فانسپرت بيرمديلر طانسوايت ايتمديلر ديمك ايسه بو سوزى توغريددر. لکن بونلر اسلام دينى نك قويمش سعادتلى توگل بلكه قيلماسقه قوشهش چن شقاوتلريددر. قرآن ترجمه سى

بو شقاوتلار گه سعادت اسمندن ایرشدرسه بوکا عجب انور گه یارامی. (افمن زین له سوء عمله فرأه حسنا) آیت کریمه سنه مصداق اولنلر آز تو گلدر. چن سعا دندن مرادی البتة سعادة آخرویه تو گلدر. اول آله ئلی. آکا ایرشه آمدیلر دیمک آنک شان تو گلدر. اکر چن سعادتدن مرادی یر یوزنده حکومت سورمدیلر پادشاهلق قیلمدیلر دیمک ایسه بوده صرف یالغان. هر قایوسنی قیلدیلر. فارسیلر و ترکلر حالا قیلمقده لر. تک تاتارلر الله تعالی نك شول نعمت لرنی آباق آستینه سالوب تابنادیلر. کفران نعمت قیلدیلر. و خلقه ظلم قیلوب آط قاچر اورننه کشی چینگوب یوردیلر. شونک ایچون الله تعالی آنلردن اول نعمتنی آلدی. قرآن ترجمه سی شول سعادتلار گه ایرشو ایچون بولسه اول واهی خیال اولدیغیلر برا- بر بزم مسلمانلر ایچون غایت مضر و نهایت درجه ده تهلیکهلر بر خیالدر. اگرده تاتارلر شوشی قدر حریت و سعادتلار گه فناءت قیلماسه لر و شوکا شکرانه ایتماسه لر حکومت و پادشاهلق لرنی بتروور گه قدرتندن کیلگن الله تعالی نك اشبو حریت و سعادتلرینی بترووب دخیده آرتغراق ذلته و مسکنتده قالدیرغده قدرتی کاملدر. ایندی بز چن سعادتکه شوشی معنالردن باشقه معنا بیره آلمدق.

۷نچی آخربنه اوچ سوءال علامتی قویلغان (حتی قرآن کریمنک ننداین کتاب؟ ونه ایچون؟ کلدیکنی بیله شاشردیلر.) دیگن سوزاری دخی تفریطدر. قرآن کریمنک الله تعالی طرفندن دین اسلامنی کتورگان کتاب ایدکنی الله تعالی و آنک پیغمبرلرینه والله تعالی نك کتابلرینه ایمان کتورگان هر بر مؤمن بیله در. شونک ایچوننده قرآن نك نه ایدکنی بیلمگان کشیلر مؤمنندن صانالمیلر. شو کونگه قدر ایک عا- دی و ایک جاهل بر مسلمان قرآن کریمنک حضرت عیسی علیه السلام حقنده (ان مثل عیسی عندالله کمثل آدم) آیه کریمه سنه تمامیلر ایمان ایدوب، قرآن نی بیله ادعاسنده اولغانلر نك (حضرت مریم نك زوجسز حامل بولوی طبیعتکه خلاف بلکه حضرت مریم صوغه

کرگنده رحمنه ایرلر صوی کروپ شوندنصوگ حامله بولغان) دیگان سوزلرینی صریح کفر دیب اعتقاد قیللار. و مسلمان کشیگه شول اعتقادده بولو تیوشلی و لازمدر.

۸نچی آخربنه بر سوءال علامتی قویلغان (الام صالام کیلماسون ایچون شورلک و بیشک باشلارینه ایلوب و آصوب قویدیلر) دیگان سوزی عهوم مسلمانلرغه افترادر. زیرا بو اشلر عهومی تو گلدر. بک سیرا کدر. شولای بوله توروب اوق اول اشلرینی سوء استعمال دیمک علی الاطلاق دخی جائز تو گلدر. اول اشلرینی یعنی بالا بیشکینه قرآن اصونی اول کشیلر قرآنغه و آنک قدسیت و روحانیتنه کامل ایمان لرنندن دیب اولارغده یاریدر. قرآننی شورلکده توتو صاحب مقاله نك اوستالنده توتوندن آرتغراقدر. شورلک عادتا پیچ آرتنده بولمی بلکه خانه نك ایک محترم یرنده یوقاروده بوله در. قرآننی شورلککه قویونی سوء استعمال دیمک اوزی برسوء استعمالدر. ۹نچی آخربنه ایک سوءال علامتی قویلغان (بوده قرآن شریفنی اوزمزنک تورکی تلینه ترجمه ایلگنه اولاققدر.) دیگان سوزی افراطدر. قرآن ترجمه- سنی اوقغان کشی الام صالام کیلماو ایچون نفس قرأ- ننی شورلکده نی ایچون توتماز ایکان؟ یوقسه اول ترجمه ده قرآننی آندای یرده توتماگز دیب یازدی میکان؟ آنک ایچون ایسه قرآن ترجمه قیلونک هیچ لزومی یوق اول سوزنی باشقه بر نرسه تالیف ایدوبده یازوب بوله در.

۱۰نچی صاحب مقاله نك، قرآن ترجمه قیلونک تیوشلی بر اش اولدیغینه دلیل اینوب کتورگان سوزلری عربکه بشقه قومنک عوام خلقلرینه قاراب یازلعان بولسه یعنی قرآننی ترجمه قیلو عوام خاقتی دیننی اوزلری قرآنندن السونلر ایچون بولسه بو اش (هدم المصر ابناء القصر) قبیلندن عوام خلقنی بیوک بر مخاطره گه سالو و اول بیچاره لرنی بتونلای قرآننک اوزندن تمامیلر اوز افلاشدر و قرآن اسملی الله تعالی طرفندن عربجه نازل اولغان

بضم الميم وكسر الراء (الخ) عبارة سنده يقرأ مجهول
صيغه سي رأئك كسره سي ايله قرأة نك آز وضعيف
ايدكنه اشاره بولسه كرهك . قرآن باصمه لرنده ده
شيله اولسه ده ، استانبولده معتبر كلام شريفده فتح
رأ ايله در . ديمه سي بزي بيوك تعجب و حيرته
اوغراتدى .

چونكه بضم الميم وكسر الراء قرأ سبعة دن اولان
امام ابو عمرو قرأتى در . اول قرأة نى شاذ وضعيف
ديمك اورنسر در . اهل معانى نك بيانلرينه بناء مجهول
صيغهارينك اشاره سي ضعف و تحقيره غير مخصوص در .
ومع ذلك امام ابو عمرو قرأتى ، اجرأ دن اسم
الفاعل صيغه سي ايله در . اول كسره نك ضعيف
اولوندى امام حفص قرأتى اولان مصدر يا كه وقت
صيغه سنده اماله علامتى اولان كسره نك ضعيف و خطأ
لغز ترشتمق خطأ و غير لايق بر استدلال كبرى
كورنه در .

استانبولده طبع ايدلمش مصحف لرده فتح الراء ايله
يازلوب اماله غه اشاره قويلمامشدر . مونده ايسه منا
فات يوقدر . مرجانى تصحيحندن مقدم . قرآنده هم فتح
الراء ايله طبع ايدلمشدر معاذى جناب لرينك قربان
اورننه آچه بيرو خصوصنده يازمش مقاله سنه بعد .
التحسين اشتراك ايدرز . باقى احترام .

شيخ الله بن يحيى چاقماشى .

مسلمانلر حقنده روسچه كتابلر

اشبو عنوان ايله (وقت) غزيتته سينك ۸۹۵ نچى
نوميرنده برهان افندى شرف بر مقاله يازوب بعض
روس ميسيونيرلرينك مسلمانلر حقنده حقيقت دن
طيش وتوغر يلقدن چيتده بولغان سوزلر يازوب
حتى مسلمانلر نك اعتقاد وعادتلرينى چيرانگچ صورتك
تصوير ايدوب مسلمانلر غه بك كوپ فباحتلر اسناد
ايتكان كتابلر چغارولرندن زارلانوب بو كتابلر
گرچه مسلمانلر طرفندن التفات و اعتبار غه آلنورلق
نرسه بولماسه لرده و بناء عليه هيچ بر اعتبار ايدلما .

كتابنى عربستانده غته قالدور غه ياخود بر يوزندن
تماميله قرآن نك كوتاريلوينه خدمت ايتودن عبارة
بولب قالوى بكده قريب احتمالاتندى .

زيرا قرآن ترجمه سي ميدانغه چقسه قرآنك
اهميتى بته . عوام خلقك آنلردن بيگر اك ياش خالقك
قرآنك احتياجلر يده بته . صاحب مقاله نك امام بولغان
شاگردلرى حضرت بولوب قرآن اوقيه چق بولسه
ترجمه دن حفظ ايدوب شونى اوقى . كوپ وقت
اوتماس نمازده ده تاتارچه قرآن اوقله باشلار . تئك
جمعه خطبه سنى ده تاتارچه اوقى باشلاديلر . يارى
صاحب مقاله ترجمه سينك بر طرفنه نفس قرأتى ده
يازوب باراچق ايمش . لكن عالم بو . بو ترجمه نى
باراتماوچيلر بولور . بر طرفدن آنلرده قرآن ترجمه
قبيله باشلارلر . اما آنلر نفس قرآنغه بك اهميت
وير مسلر شونك ايچون آنلر صرف ترجمه گنه ايدوب
باصدرلر . بر وقت كيلور كمالى آغاي ترجمه .
لرى ده قرآن شيكللوك مهجور بولوب قالور آنك
اورننه دخى نكله نيچه اولوش فاسد ترجمه لر قالور .
آخري وار .

مجريها حقنده

محترم اداره نك «مصاحفه مجريها بفتح الميم
وكسر الراء يازولرى توغريدى . بويله يازيلو ، مجريها
لفظنده اماله اولدغندن در . گويا ، صورة اماله نى كور .
ساتو ايچون رأئك كسره سيله يازلمشدر . صاحب المدا
ركك (وكسر الراء) ديمكيدى شوگا اشاره اولسه
كرك « ديب بيانى شبهه سز بر حقيقت در . العلامة
المرجاني نك (الفوائد المهمه) نام اثر نك ۱۹ صنده
(ومن ذلك كلمة مجريها فى سورة هود امالها حفص
اشرت اليها فى المصحف بوضع الكسرة تحت الراء
دون القائمة) عبارة سي بو حقيقت نى غايه واضح صو .
رنده افاده ايديبور .

محترم معاذى جناب لرى اعراب القرآن نك (ويقرأ

سهارده وطنداشلار من اولان روسلارنك بو كتابلارنى
 آلوب اوقوب مسلمانلار حقنده بك ياكلش فكرلر
 حاصل ايتولار و مسلمانلار نپده بك ياكلش تانولارى
 احتمال اولديغندن و مسلمانلارنك ده اول كتابلارنى
 التفات و اعتبار سن قالدولارى مذکور احتمالننى
 فوتلوگه سبب اولديغندن بو كتابلارنى نچك بولسه ده
 بك بخشى صورتده رد قیلو فرض كفايه در دى . هم
 «ديننى مدافعه قیلو شعارن اوزینه فلاغ ایدوب آغان
 (دين و معیشت) ژورنالينك دقتن جلب ایتمن «ديب
 ده قویه .

مقاله آخرنده دخى شونى يازا:

«ينه بر اش: روسلارنك مسلمانلارنى نپچك
 ديب تانيغاناقلرن، مسلمانلار اوزلرى بيلوب طوروده
 بخشى بولور ایدی. شونك ايچون مسلمانلار حقنده
 روسچه يازلغان كتابلارنك مسلمانلار آراسينه ده تارا-
 لولارى مطلوب بدر. كتابچيلار دن بررسى بو حقه خدمت
 يو كلب مسلمانلار غه تعلقلى روسچه كتابلارنى همه سن
 بولدر و ب طورسه ويگيلرينى همان اعلان ايتيه بارسه
 بو اشدن شايد زبان ايتماس ایدی. حاضرده روسچه
 كتابلارنى مطالعه گه هوسلى مسلمانلار ككوب
 اوقوچيلار ايچنده حقيقت ايچون خدمت ايتوچيلار يده
 بلسكه تابنور ایدی.

هر بر ككشى اوزى حقنده يالغان خبرلارنى
 رد قیلورغه و اوزن آقلا رغه بورچلى بولغان شيكلى
 هر بر ملتده اوزى حقنده يازلغان ياكلش فكر
 لارنى توزه تور گه تيوشلى هم بورچليدر .»

بز اوز آرامزده غى ميسيونيرلر طرفندن دين
 مبین گه هجومچيلار گه قارشو دين مبین نى مدافعه
 قیلارنى اوزمز گه فلاغ ایدوب آغانموز . چيت ملت
 ميسيونيرلار ينك دين اسلامغه هجوملرى و آكفا قباحتلر
 اسناد قیلولارى بزنى بك اوك قورقتمى . زيرا برهان
 افندينك مقاله سى باشنده رق دیدكچه ميسيونيرلر
 طرفندن مسلمانلارنك معیشت و دين لرينه تجاوز
 طريقه يازلغان كتابلارنى روسچه مطالعه گه هوسلى
 مسلمانلار اوقوچيلار . همده بو كتابلار مسلمانلار آراسينك

بر اهميت ايله قارشو آلميلر .

اما اوز آرامزده غى ميسيونيرلارنك چغارغان
 كتابلارى لسان مادر زادى ده اولديغندن ، ياشلر
 طرفندن بك اهميت ايله تلقى قیلونه لر . مونه شونك
 ايچون بو قسم هجومچيلار خاليره ميقر بننده تهللكه -
 ليدرلر .

همده (دين و معیشت) اداره سنده ، روسچه كتابلر
 مطالعه سينه هوسلى و روسچه تحرير گه مقتدر ذاتلر -
 نك ، مدافعه قوعلرى آز ؛ مدافعه گه مقتدر اولنلرى -
 نك ، روسچه مطالعه و تحرير گه اقتدارلرى يوقدر .
 اكر ده «اولگيلر روسچه كتابلارنى ترجمه ايدرلر
 و صوگيلارى مدافعه ايدرلر» دينلسه ، اولوقت اشمز ،
 كازانتسفنك ايتوى ، ميراپولسكى نك يازوى قیليند -
 نره ك بولوب كيتوى احتمالدر .

هم روسچه هجومنى ، تاتارچه مدافعه دن ، برهان
 افندى صاناغان فائدلر كيلميدر . زيرا اول مدافعه نى
 روسلر مطالعه قيله آلميلر . ديمك مدافعه نى تكرار
 روسچه غه ترجمه ايدر گه كرك بوله . بو اشلر بك
 اوزون اولديغيله برابر ترجمه ارده ، تويمه نى تويه
 و بالعكس قیلولرده ممكندر . موندن اشانچلى فايللر
 كيلميدر .

بزنك فكر مزچه بو خدمتنى برهان افندى اوزى
 يوكله سه بيگراك مناسب بولور ایدی . مدافعه قیون
 راق بولغان اورنلرده علماغه مراجعت قیلسه آنلرده
 بو خصوصده همتلرينى دريغ ايتمازلر ایدی . بو حقه
 آنك (دينچى) بولودن بشقه بر معذرتى ده كور نميدر .

محترم محور جنابلىرى !

اوشبو مکتوبه نى «دين و معیشت» مجله محترمه سينه درج
 ايتونكزى رجا ايدر .

ايسكى قاضى رضاء الدين افندي گه

آچق مکتوب .

محترم رضاء الدين افندى ! جنابك طرفندن بو
 كونا رده واقع اولمش دخى بر بيوك جساره دن
 اوترى قلمه يابشوب جساره نكزدن - استفسار وكند

فکری عاجزانه من قدر بیان مطالعه گه مجبور بولندم. جنابنکز «شورا» مجله سینک ۱۹ نجی نسخه سنده و ۶۰۴ نجی صحیفه سنده خاتون قز طائفه سی نك بتون وجودن تنن پرده سز، اور توسز، باشندن آیاقی بالانغاج ترسیم ایدر هك نشر ایتمش سز.

بویله صونك مرتبه ادب سز چه ترسیم و پار تریت لر نشر ایتمك نك دگل شرعا حتی انسانیه و مدنیته چده ممنوع و غایت قبیح بر اش ایدیکی هر کمدن آرتق جنابنکز نك معلومیدر. بو تقدیرده بتون عالم انسانیته قارشو جنابنکز قاشنده بیله قباحتی ثابت و مسلم اولان بر اشه جساره ایتمه کنکز حقیقه بیک حکمه و خفی مطلبلره مستند اولمقی طبیعیدر.

هر نه قدر سز نك غایت باشرن اولان اسراری تفتیش ایتمك بزم اوچون بر مالایعنی و هیچ حاجه یوق بر اش کبی کورلسه ده جنابنکز دن بو کبی اشلر صادر اولدقده ولو صاحبینه حرمة بر قدر فکر و مطالعه گه مجبور بولنمقده طبیعی در.

با خصوص عمل- دگل ملة اسلامیه، حتی بتون عالم انسانیه طرفندن منفور و مطرود بر اش اولسه. و با خصوص- بونك بو کونده خاتون قز طائفه سینته حتی ایرلر گه بیله نه قدر یمان تائیری ملاحظه قیلنسه. احتمال: بو محله جنابنکز یاخود طرفچی لر نكز دن بری طرفندن بزه «بویله آنلار نك وجودلرن، تنلرن کوامك سز اشطانسز ترسیم قیلوننك آنلارغه نه کبی تائیری اولسون؟ رسمده قالقوب تورغان ممه (ندی) لرندهغی یاخود عورة غلیظه لری نك اطرفندانمی خلق اوروکسون...؟! دیه اعتراض ایدلور.

اویله ایسه بونك طائفه مذکور ه گه نه کبی حقارتی موجب ایدیکی و ایرلر گه ده بعض تائیر اتنی تخییل و تقریب اوچون بر ایکی مثال کیتوره یمده تطبیقنی اهل انصافه نابشر ایم:

فرض ایدنك: بر بیوك بازار. اورام ایسه علما تجار، ضیالی ضیاسز ایرلر و بعض خاتون قز دن الحاصل هر تورلی اصناف ایلان طولی. شول

محله بیوك بر میخانه ایشگندن چغوب بر آدم، بیوك باصقچ- اوستونندن بتون خلق غه قاراب سر او یلن توشوروب کولمکنده کوکرا گینه قدر کوتاروب کیریلوب قائم اولهرق سوئه لرن عرض ایدر... اشته شول وقتده جنابنکز ده حاضر بولنسه حریفنك بو معاملهی حقیقه نه دیر ایدنکز؟! احتمال غایت مکدر و استحقار اولهرق سکوت ایلان کیچر کیر ایدنکز. لیکن باشقه لر البته بونی بو حالده قویمازلر ایدی...

یاخود: بر شهر نك طشنده. ۲-۳ چاقرم چیتنده الوغ بر صحرا اطراف دوزلك، چوقور چاقور یوق، طاع طاش. آغاچ قواق کبی شی لر هیچ یوق. لیکن بر ایکی منك خلق تفرج تنزهده کورهش وغیری هنرلرنی تماشا قیلمقده. و بر طرفده بولك بولك خاتون قز طائفه سینده سیر و استراحت ایتمه کده ایکان ناگاه بر حریقی قالقوب خاتون قز طائفه سینته هجوم ایدر. و الینه یولقغان بیچاره غه امان ویرمیوب اوستونده باشنده نه وار ایسه صویوب (صالدرب) آلارق تمام باشدن آیاقی بالانغاج حالنك میدان صالور. بونك طرفناغینه اینك عقیفه و معصومه لرده یولقدیغی کبی کند زوجه و کریمه لریده ألنوب بیچاره لر عریان گریان و اویلا ایلان و منك حقارة و خوارلق ایلان هیچ بریرده خلق دن باشرنور شی تابما یوب ۲-۳ چاقرم شهره یوگوروشلر.

ایشته جنابنکز ده شونده حاضر بولنسه ایدنکز نه کبی معاملده بولنور ایدنکز؟! بو صورده بلیکه سکوت ایلان سیرچی بولوب تورا آلماس ایدنکز؟ هر نچوك بولسه ده همه نكز فوزغالوب مذکور ملعون نك حقیقه کلامک اوچون جاننکز تننکز، بار فوتنکزی آیامای ملعون نك اوستونه آطلور ایدنکز. اشته جنابنکز مذکور معامله نكزه بو ایکی مثالدن استه گانکزی تمثیل و تطبیق ایدنکز.

تطبیق بعدنده بنمده بو خصوصده اولان تعرضی غایت حقیقی و طبیعی کوروب اینك لازم انسانیه وظیفه سن ادا اینکان دیه حکم ایده چک سز.

اسلامیه نامنه اوقتلاچق شی لر اعتقاد، تفسیر، حدیث، فقه، اخلاق، و غیر لر، دیو. بیگرا کده مشکل الحل اوشبو ماده در. زیرا تفسیردن فرواج نیک چقماس بورون اعلان ایتکان قرآن ترجمه سی، حدیثدن تکه وی نیک مک بر حدیثی، فقه دن موسی نیک قواعد فقهیه سی. اعتقادیاتدن ینه فرواج نیک فلسفه اعتقادیه سی، اوقتلوب تاریخ قسمنده موسی نیک تاریخ ادیانی کرتلسه هم تاریخ طبیعی اوقتلسه، بونلردن ضرر دن باشقه هیچ بر توری فائده کیلماز.

بلکه فتن عظمی عداوات غیر متناهیه میدان آلوب بتون تاتار ملتی آراسینه تفرقه توشار. (دارالمعلمین) دیگاناری دارالفتن والضالین والمضلین اولور قالور.

اگر بو دارالمعلمین عموم اهل اسلام ایچون تاسیس ایتلهچک ایسه، عموم اهل اسلامنی راحت قالدراچق روشده لایحه توزولورگه تیوشلیدر. اول ده هر فن ایچون شول فن نیک منتسبیندن جمهور قبول ایتکان کتابلر تعیین ایدلسون مثلا اعتقادیاتدن جمهور اهل السنه والجماعه عقیده سنی بیان ایتکان عقاید نسفی یا که عقاید عضدییه (ملاجلال) یا که هر ایکسی تعیین ایدلسون. حدیثدن دخی شولایوق جمهور محدثین طرفندن قبول ایدلمش صحاح سته دن بری، فقهده دخی جمهور فقها طرفندن حسن تلقیگه مظهر اولان کتابلر تعیین ایدلسون.

اگرده آلائی بولماسه حاضرگی کونده براراب ایکیشر لیکنه ضایع بولوب تورغان اسلام اولادلری ایلمیشر لب یوزار لب ضایع بوله باشلاولری بک قریبدر. بزم بو لایحهده مداخله قیلورغه تیوشلی طابدیقهز بر ماده دخی کمیتت اعضالری اونندن کم بولماس دینلمش ماده در. بزم بو ماده حقنده دخی دقتلیراک ملاحظه مز بار: کمیتت اعضالری کراک اون کراک کیم بولسون کراک آرتقده بولسون آنلر ایکی شرط تحنده اولسونلر ۱ نچی شرط کمیتت اعضالری نیک غولسی بر بولسون ۲ نچی شرط کمیتت اعضالری ایچنده اوچ دانه ذوات کرام اصلا تبدیلسز اعضا

اشته اوشبو قدر تمثیل لر م ایلان اکتفا ایده رک جنابنکر نیک بو اشینی قوانین شرعیه اسلامیه وآداب مدنیه انسانیه نقطه سندن قاراب مؤاخده وتنقید ایتمه که لزوم کورمدم.

چونکه جنابنکر بونک نه شریعه ونده مدنیته جهنندن هیچ بر عفو قیلنمیهچک بر جنایته وحقارة ایدکن بزدن اعلا بلاسز. بونکا انصافنکر. وجداننکر عدل شاهد اولابلورلر.

بو تقدیرده جنابنکر بی بو اشدن نه احکام اسلامیه ونده آداب انسانیه مانع اولمامش. بالعکس بونی آنلره رغما میدانه قویمش سز دیه ظن ایدیلور. بناء علیه بونندن صونک (آه... قویسه سون) اگر جنابنکر بویله خاتون وجیتکان قزلرنیک رسمارن ناظرینه قارشو قائما هم باشدن آیاق یالانغاچ حاللر نده جمیع اعضالرن بحالها... ترسیم ایدهرک نشر ایتنیک بولسه نکر بونندن سزی کم ونه کبی قاعده وقوانین مانع اوله بلور. ۴.

فقط ابلیس جنابلری انصافی ایتسونده جنابنکر بی بونکا تشویق ایتماسون. غلامانی. آخری وار.

دارالمعلمین والمعلمات لایحه سی

اوفاده مفتی حضرت سلطانی نامنه یادکار اوله رق آچیلوی مفروض بولغان دارالمعلمین ودارالمعلمات اوسطافی نیک لایحه سنی اوتکان ۱۹۱۱ نچی سنه دیکابر ۱۲ سنده یولقدق. همه ماده لرینی تفصیلا اوقوب مطالعه قیلدق. کمیتت اعضالری نیک افاده لری، بوینچه بو لایحه نیک هر ماده سینه تسلیم ویا تعرض قیلو بزم اشهر توگلدیر. بزم اوز فکر مزی فقط دین مبین عزیز مز که تعلقلی ماده لرده گنه یوریتوب اوز فکر مز صواب وحقیت طابقان نرسه لرنی گنه بیان ایدر که مجبور مز.

مذکور ماده لردن کوگلمزنی طنچسزلقغه صالحان ۵ نچی ماده در، ماده مذکورده دینلمش: «علوم دینییه

بولسونلر. علمادن ملا صابر الحسنی و کباردن هم علمادن فاضی عنایت الله حضرت بولسون تجاردن عبداللطیف حاجی حکیمفی بولسون.

اگر اوشبو شرطلر کمیت اعضالری طرفندن اعتبارغه آنسه بزلر هم شول کمیت نك، جیاولی خادم لرنندن بولوب بولغان قوتمزنی کمیت منفعتی ایچون صرف ایته چکمز. اگر ده بوشرطلر من اعتبارغه آنفاسلر بلکه مذکور مستخرج لر دستور العمل ایدلسه هم شونداین ذاتلر معلمك وطیفه سن اجر! ایتسلر بزلر البتة ایکنچی مسلکده اوله چکمز.

بزدخی شونی بیان ایده سمز کیله: بو لایحه ده دارالمعلمین ده اوقچی طلبه لرگه اسلامیت جیتندن لایدمنه بولغان نرسه لر ذکر ایدلمگان. مثلا اوقات خمسه مفروضه لری اصلا وقتندن تاخیر ایتماينچه ادا قیلو، رمضان شریف روزه سنی اصلا قصورسز ادا قیلو، قرآن کریمی حال جنابتده بلکه طهارتسز توتماو همه دستور العمل ایدو ایچون مجتهدین عظام حضراتندن بشقه لر طرفندن استخراج قیلنغان کتابلردن بالاتفاق بیان نفرة قیلو کیی بوتلر هیچ برسی نظر اعتبارغه آنماغانلر. حالبوکه ایک لازم اولانی اوشبولر ایدی. آخوند میرفی.

اداره: بزم بو (دارالمعلمین والمعلمیات) نام معجون حقنه فکر مز بتونلای باشقه در. بلکه کیله چکده بو خصوصه غنی فکر مزنی میدانده قویارمز.

دین مبینک اهمیتتی و آشا تمسک و آنکله عمل الاشیاء تنکشف باضدادها قضیه سنچه دین دیدیکمز وقت دنیا خاطر پرهزه کلدی. بناء علیه گرچه صدمه ز خارجنده ایسه ده بر آزغنه دنیانك اهمیتندن ده بعث اتمك لازم کلدی. زیرا بعض بر اولر (حب الدنيا رأس کل خطیئة) دیهرک کسبکه مقتدر بولسه لرده بالکلیه کسب و تجارتی طاشلاب باشقه لرنك اوستلرینه بوک و عیال اولیبورلرده کندولرینك محب

دنیا اولدقلرندن خبرسز اولوب قالیبورلر. دنیانك نه اولدیغنی تفهیم و بیان حتمنده مولانا جلال الدین الرومی حضرتلری مثنوی شریفنده.

(چیسست دنیا از خدا غافل بدن

نی فهاش ونقره وفرزند وزن) بیور مشلر. یعنی ای صوفی دنیایی بیلور میسك دنیا نه در؟ دنیا شولدر که خدادن غافل اولوب نواهی و او امرینی سمع و اعتباره آلمابوب حلال و حرام حق الله و حق العبد و حق المخلوقاتنی آیر ماینچه نفس اماره آردندن آنك آرزو ایتدیکنی طلب ایدوب ایزلب یورومکدر. بوخسه نیت صحیحه ایله رزق الحلال ایزلب حلال کسبده بولنوب آلتون کیش جمع اتمك جینامق و اوز تیگداشلری آراسنده مناسب و بیخشی کیوم لر کیمك و اهل و اولاد صاحبی اولوب شونلر ایچون بر آزدنیا مشقتنه کر مک دنیا دگلدر. بالعکس بر آدم حلالک دلال اولدیقنی حرامك حرام اولدیغنی بیلماینچه یا که بیابوده حرام و حلالنی تیکشر ماینچه قایدن کیلسه ده کیلسون مقصودی جمع دنیا اولسه بو کشی شول اجتهادی ایله کرک بای بولسون کرک یارلی بولسون شریعت نظرنده هر ایکوسیده محب دنیا اولوب کورندیکلرندن دنیانی جمع ایدن بای آخرتجه خسرانده اولوب فقیر غافل ایسه خسرا دنیا والاخرة اوله رق هر ایکوسی خسرانده در لر نعوذ بالله من شرور انفسنا. بوخسه شرع شریفه دین منیفه موافق صورتده تسهیل معیشت بابنده حلالدن رزق طلب ایدوب کسب و تجارت حرف و صناعتده بولنمق دنیا طولوسنچه آلتون کیش ده جمع ایتمك نیت صحیحه یه مبنی مثاب و مأجور اولاقق شیلردن اولوب اول کیمسه اغنیاء شاکرین زمره سنه الحاق اولنوب دخول اولین ایله چنته کیمره چکدر لر اکثر علماء بویله فائل اولمشلردر. زیرا عبادت اون قسم اولوب طوقز قسمی طلب الحلالده دیمشدر. بناء علیه بو اغنیاء شاکرین زمره سنه الحاق اولنان ذات عبادتک اون قسمنی ادا ایتمش اولیبورلر. و فخر کائنات افندیهر صلی الله علیه وسلم حدیث شریفنده (لیس خیر کم من

ترك الدنيا للآخرة ولا الآخرة للدنيا ولكن خيركم من اخذ من هذه وهذه) بیور مشلر معنای منیفی ای امتم سرك خير لو كنز آخرت ایچون دنیایی دنیا ایچون آخرتی ترك ایدنلر دگلدلر. بلنکه هر ایکسیندهن كرك قدرلی آغان کشیدلر دیو بیور مشلر. دیگر بر حدیث شریفده (نعم الهطية الدنيا فارتجلوها تبليغكم الآخرة) بیور مشلر در. یعنی دنیا نه گوزل بینه چك حیوانكز آطلاناچق آطلر كزدر آكنا بینكز آطلانو كز كه سزی آخرته یتشدرسون دیه بیور مشلر دخی (مقاتل) روایت ایدیور كه حضرت ابراهیم علیه السلام جناب حقه مناجاتنده. یارب نه زمانه قدر دنیایی تعقیب ایده چك آر تق بر خاتمه ویرمك زمانی كلمدیمی دیدیکه شویله بر خطاب جبروتی ایله فارشولنمشدر كه یا ابراهیم بو کبی سوزلردن كچ اولاد وعیالك نفقه- سنی تدارك یولنده اوغراشمق طلب دنیادنمی صا- ییلور كه آندن شکایت ایدیورسك . . . . .

دیگر بر حدیث شریفك اجملوا فی الطلب بیورلمش اجملونك معناسی رفقی ایله دیمك یعنی حالندن اولسون دیمكدر. یوخسه هیچ بر یرده لا تطلبوا دیه نهی بیوریلان حدیث یوقدر.

وطلب الجلال خصوصنده آیه کریمه ده (فامشوا فی مناكبها وکلوا من رزقه) بیورلمشدر. وسوره جمعه ده جمعه آذاندن سوگره جمعه دن چقانچه به قدر هر نوع کسب و تجارة حرام ايسه ده بعد ادا الجمعة کسب و تجارتك اباحتنه دلالة ایدن (فاذا قضيت الصلوة فانتشروا فی الارض وابتغوا من فضل) الآیه تفسیر جلیلمده مفسرین کرام ابتغاء فضل الله دن مراد صلوة رحم اخ فی اللهی زیارة عیادة المریض تشبیع الجنارة و علماء مجلسنه واروب ویاخود یاننده او طروب علم اوگر نمکدر دیسه لرده بعض مفسرین کرام بو آیت جلیله حالندن کسب و تجارتك اباحتنه ده دلیل در دیه مشلر. احتیاجی درجه سنده اولان کسب و تجارتدن منع اتمام مشلر. البت محتاج اولمایانلر ذکر مجلسینه یعنی علماء مجلسنه واروب دیننه و دنیا سنه متعلق مسائلی اوگره نیر صلوة رحم ایدر عیادة المریض

تشبیع جنازه ده بولنور؛ بو مذکورات علی مراتبهم درجه سنه کوره ادا قیلنور. ما نحن فیه ده جای بحث اولان کسب و تجارتك شریعت غرا فاشسنده اباحتنی اثبات در. یوخسه بر آدم بو کون بو شهرده بالغوز جمعه کونی بازار اولیور بکنا دنیالق بیک کوب کراک دیو حلال حرام فرق اتمکسزین جمعه نك شرط و شرایطی تابولا توروب جمعه به کتماسه ده جمعه یرینه اوپله نمازینی ادا ایدرم دیه زعم فاسده ذاهب اولسه سوگره اوپله نمازینی ده اول جمعه کونی ایکندی به قدر ادا ایده- میوب قضایه بر اقسه ایشته یوقاریده بیان اولندیغی کبی محب الدنيا بو ذات اولسه کراک زیرا هر نه کونا معاملۀ دنیاویه اولسه اولسون جمعه وقتك حرام دینلش ایدی.

کلاوم شمدی صددمزه دین مبینك اهمیتی عقلانه روشده ونه کیفیتچه ثابتدر؟ آخری وار.

تورلی خبرلر

تیلگرام بهاسی. اولگی وقتده آریا تیلگراملری ایلان آورپای روسی تیلگراملری آراسنده بر قدر بیاده تفاوت بار ایدی.

صوگ کونلرده وزیرلر شوراسنده آریا تیلگرامی نك هم شول بیاده اولوی حقنده مشاوره ایدلوب آوروپای روسی ایلان بر بهاده اولووی موافق طابلمشدر.

زلزله؛ صوگ وقتلرده اسقوبلی شهرنده تورلی وقتده تورلی کیفیتك زلزله (یرسلکنو) واقع اولمش. اولده آزر اق اولسه ده صوگغی لری محلی اهالینی ضرر دهشت که توشورگان ده اوشاند اق «نمکند». ایکی کون بر وقتده ۵ مینوت قدری یر سلکنگان.

آسترخان؛ ۲۹ نجی دیکابر آسترخانده بوز اولوب بیک کوب بالق توتوچی و یوک آطلری صو توبینه کیتمشدر.

خارجی خبرلر.

طرابلس غربده ایتالیا مظالمی حقننده جریان ایدن خبرلر:

«پاری ژورنال» نام غزیتسه طرابلس غرب اسراری عنوانی ایله یازلمش بر مقالهده ایتالیانلر طرفندن طرابلس غربده اجرا ایدلمسکده اولان مظالمی و ایتالیان غزیتهلرینک کتم حقیقت خصوصتک قولاندقلری منک درلو حیلله و دسیسهنی تقبیح ایتدکی صونکنده دیبور:

ایتالیان مطبوعاتی عربلرنک مظالم اجرا ایتدکلرندن شکایه ایده لر. «ایلوستر اسیون» غزیتسه سی طرابلسده ایتالیان عساکری طرفندن اعدام ایدلمش عربلرنک رسملرنی نشر ایتدی. ایتالیان محبوسینی حقنک عربلر طرفندان مظالم اجرا ایدلدکنه دائر رسملره انتظار ایدلدکی حالده بیله رسملری کیلمدی (چونکه نفس امرده یوقدر. «ایلوستر اسیون» غزیتسه طرفندن بو یولده (یعنی عربلرنک ظلمنه دائر) کیچنده نشر ایدولان بر قدر فوطوغراف رسماری اوشانچلی اولمقی ایله برابر فوطوغرافدن طانیان بر کسه بو رسملرنک تعدیل و تبدیل قیلندیغنی بیک اعلی آنکلای آلور.

ایتالیانلرنک طرابلس غربده گی وقوعاتی تحویل ویاتحریف ایتدکلری انکار ایدار لک توکلدر. بتون اسلام لر آراسنده بیوک بر قوت و نفوذی حائز بولغان قوانین اسلامیه موجبنجه بر موقوفنک اولدرلمسی یا که بر جسدنک دخی بر قات تخریب ایدلمسی ممنوعدر. گرچه اشخاص و افرادنک اکثریا قوانین احکامنه رعایت ایتدکلری اعتراض مقامنده بیان اولنسهده جوابا دینولورکه: ایتالیانلر طرفندن، عربلرنک مظالم اجرا ایتدکلرینه دائر ویرولان حوادث هیچده اوشانورلق توکلدر.

تونسهده منتشر بر غزیتسه بو بابده شو سوزلری سویلیور: «مسلمان لرنک جامع اچنده جانلی ویا

جانسز بر طاقم اشخاصی اصولری قابلمیدر؟ بو کما هیچ بر وقت اعتماد ایده میورن. چونکه صلب (آصو) صورتی ایله اعدام اصولی اسلاملرده مجهول بولندیغنی کبی جامعلره کوستارولان حرمت و رعایتده بو کبی فعللرنک جامع اچنده اجر اسنه مانعدر. احکام دینیه - گه آزعنه وقوقی بولغان بر مسلمان جامع اچنه طهارت آلوب تمام پاکلانکی صوکندهغنه کر مک جائز ایدکن یخشلی بلور. جامعلرنک آنچق طاعات و عباداته و احکام قرآنیه نک تدریسنه تخصیص ایدلدیکنی، جامع لر اچنده دیانته خلاف سوزلر سوزلمک دخی جائز اولما - دیغنی اوشنداق بلور. او حالده اسلام لرنک جامع لر اچنده ایتالیانلری اعدام ایدوبده جسدلرینی بوراده بر آی مدت قدر ترک ایتدکلرینه نصل اینانیه بلور؟ بو اوطوز کون مدت اچنده عجباً اسلام لر نه یرده عباده ایتمش لر؟»

(البته بو اسلاملره افترادر لیکن اینانلماز روشنه در اسلام لر دشمانلری نک جسدن مسجدده میت حاک - لنده آصر او دئل تریک اولغانلرینه بیله محدث اولد قلرندان مسجدکه کروگه اختیار اخصت ایتماسلر البته بو تورلی افترا لر اول لرزی طرفندان اجرا ایدلمش مظالمی ستر اوچون اویدروب نشر ایدلمش اخباردان بوله بلور) ایتالیانلرنک اتهاملرینه نه قدر اعتماد ایتمک تیوش ایدوکن بو افادات کوستا - ریور. واقعا طرابلس غربده عربلر طرفندن هیچنه فنا معامله اجرا قیلنمدی دیه دعوی قیلنماز. فقط ایک یاقن قرداش و دوستلری حتی آنا آنالری ایتالیانلر طرفندن وخشیانه اعدام ایدلدکی مقابلنک دوچار حدت وانفعال اولان بر قدر اشنماصک حمیت و غیرتی قایناب ارتگاب ایتمش اولدقلری بو کبی حرکاتی، بو جسور و بهادر کسه لرنک قدر و اعتبارنی توشروگه کفایب ایتمهز.

«اقدام» دن تلخیص ایدلدی.

ایران خبرلری: شو کونک ایرانده اولان وقایع -

نک مهمر کی تبریز شهر نده در تبر یزده بولغان ترتیبسز لک ارنی باصار اوچون روس حکومتی طرفندن کوندر لگان عسکرلر باروب یتکچ کوب کشیلرنی قولغه

آلوب عسكرى محكمه طرفندن حكم ايتمه باشلاديلار. بىك كوپ ذاتلارنى اولم جزاسينه حكم ايدوب شو آندوق حكملارنى اجرا ايتدیلر.

۲۰ نچى دىكارده مشهور ستار خان ايله باقر خان نىك يورتلرى روس عسكرى طرفندن اوطقه توتلغان. شونىك بولغان مال و مملكتلرى تمام مصادره ايدلگان. سببى صوغى نبريز وقايعارنده روس لرغه قارشو مقاومت ايتكانلر ايمش.

اوشانداق ۲۴ نچى دىكاربرده فدائيلر باشلىغى حاجى على نىك و امير محمد نىك (ستار خان نىك ياقن قرداشى) اولم جزاسينه حكم ايدواوب اصلدقلىرىنى يازالار.

۲۵ نچى دىكاربرده حاجى على نىك يورطى اوتقه توتلغان. اخ تلال وقتنده روس قونسول خانه سينه شول يورتدن اطقانلار ايكان.

قطاى - قطايدىغى اختلال نتيجه سى حكومت باشنده تورغان حاكملارنى جمهوريت ياصارغه مجبور ايتدى.

حاضر قطايدى كوپ شهرلرده جمهوريت اعلان ايدلوب جمهوريت باشلغينه سون - يان - دزىن نام ذات تعيين ايدلدى.

بو ذات اوزىنىك جمهوريت رۇسييا گنى بلدروب خارجى دولت لرگه اعلان كوندردى. بوخبر كوپ حكومتلار طرفندن قبول ايدلگان اولسه ده تصديق ايدلوى حقتده رسمى خبرلر كورنگانى يوق ئلى. قطاى نىك

اولىكى ايمپراطورى آناسى ايله پايختدن قاچدىغى و «پيكن» نىك جمهوريت نفوذى استنده قالدغى حقتده ده خبرلر كورلسه ده ايمپراتور نائىبى يوانشقاى نىك پايختنى مانارخيه (پادشاهلىق) طرفنده قالدورغه اجتهاد ايدوى خبرلرى اول خبرنى تكذيب ايتهلر. يوانشقاى چيت مملكتدن آقچه آلوب بولسه ده اوز اراده سن ميدانغه قوياچق ايمش.

اورنبورغ خبرلرى

آچلرغه اعانه!

بئروالىكساندرسكى ده (سپردريا اوبلستى) محمد نورقانىف طرفندن آچلرغه ياردم اوچون ۲ صوم آقچه آلندى، اولىكىلاريله: ۱۱۰ صوم ۳۸ تين

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى حسينىف.
محررى فيض خان داودىف

Редакторъ Фаизханъ Даутовъ.

Издатель Мухамедвалий Хусайновъ.

Типографія журнала „Динъ ва Мағишеть“
въ Оренбургъ.

۱۹۱۲ نچى ايل ايچون

ادبى، سياسى، اجتماعى و اقتصادى هفتەلك «نجات»

غزته سينىك آبونە دفترى آچىلدى.

آبونە بدلى:

با كوده:

سنه لىكى . . . . . ۳ منات

آلتى آيلغى . . . . . ۸۰ ق

۳ آيلغى . . . . . ۱ ق

روسىيەنىك غير شهرلارنده:

سنه لىكى . . . . . ۴ ق

۶ آيلغى . . . . . ۳۰ ق

۳ آيلغى . . . . . ۴۰ ق

ممالك اجنبيده:

سنه لىكى . . . . . ۶ منات

۶ آيلغى . . . . . ۵۰ ق

بو ايل ۳ نچى سنه انتشارينه قدم قويان «نجات» غزته سى هم روسيه نىك و هم ده ممالك سائره اسلاميه نىك بويوك شهرلارنده خصوصى مجبرلر بولنديره چق و آنلردن آلدىغى معلوماتى پيدىرى نشوه مسارعت ايدى چكدر.

لزوم و اهميتى حسبيله بعض مقالهلر روس ديلنده دخى نشر ايديله چكدر.

آدرىس:

Баку, редакция газеты „Ниджатель“

Баку, „Ниджатель“;
تلغراف آدرسى:

دقت ايدگزا!

اورنبورغده «دين و معيشت» مطبعه سنده

هر تورلى مطبعه اشلىرى بىك آرزان بهاغه بىخشى، ماتور، نفيس و تيز ايتوب
 اشلهر كه قبول ايتلهدر. همده چيت شهرلردن مراجعت ايتوچيلرده هر بر اشنى وقتنده
 بىك مكمل صورتد، اداه ايتلهدر.
 شولا يوق مجلدخانه مزدهده هر تورلى كتابلارنى باشقه لره قاراغانده آرزان بها ايلان
 گوزل ايدوب طشلاب و توبلاب بىرلهدر.

مراجعت ايجون آدريس: "Оренбургъ. Типографія „Динъ ва Магншетъ“.

برگنه مسلمان غزيته سى	ايدل	حاجي طرخان شهرنده
-----------------------	-------------	-------------------

غزيته سى دوامينگ آلتنجى يلى بولغان اوشبو ۱۹۱۲ نچى يىل اوچون مشترى قبول ايتلهدر.

يىلق آلام ديگان كيشلرگه غزيته نك بهاسى — ۴ سوم؛ آلتى آيلغى ۲ سوم؛ اوچ آيلغى ۱ سوم ۲ تين؛ بر آيلغى ۵ تيندر.
 آندن صوگ غزيتهلر نك نيتدى ده بولسه بر كسب بلهن مشغول كشيلىر كه كيره گى اوزلار يىنك كسبلار يىن سودالار يىن،
 شغل، هنر و صنعتلر يىن باشقه لارغه اعلان قىلوب بلدرو اوچون و شونك آرقاسنده كسبلار يىن آلهه يبهرو هم
 كسبلار ندىن اوگو، فايده شول كسب اييهلريندهده بر ياخشىلغىم تيسون ديب اعلانلارنى
 كورواوچون بولغانغه، **«ايدل»** بوش ديهرلك درجدهده آرزان آادر. * * * *

يعنى اعلان اوچون برنجى بيتده هر سطرغه ۳۰ تين، صوگى بيتده ۱۵ تينگنه در
«ايدل» عموما ايتكانده مسلمانلار نك اقتصاد بابنده واجتماعى حياتده كوزلرى آچق بولسون و دنياده مسلمانلر
 اوز اوزلر يىن و بر برلر يىن طانوب بلوب ياشاسونلر هم كبلچكده گى حياتلرى اوچونده حاضر دن اوك حاضرلا.
 نوب آگلى بولوب بارسونلر ديب دنياده گى كون صايين بولوب طورا تورغان طبيعى حاللردن و تاريخى
 واقعهلردن خبرلر بىروب هفتهده اوچ مرتبه چغوچى

* * * * *
 ترفيپرور، معارف هم مدنيتپرور مسلكنده «ايدل» اعتدال بلهن گنه بارغانينه كوره بويل آلتنجى يىل دوامينه
 كيندى يىلدىن يىل مشترىلار يىنك آرطا بارووينه و اقتصادى حالينك يىلدىن يىل ياخشىرا بارووينه قاراغانده «ايدل»
 ناتارلار دائم بولغان مدتجه دائم بولاچق بر غزيتهدر. روسيه نك هر طرفندن و بعض چيت مهلكتلردن ده ملتله
 اوچون فايدهلى بولغان واقعه و خبرلارنى دائمى صورتده يازوب طورا تورغان خصوصى مخبرلرى بار. آندن باشقه
 خلقمىز نك معيشتندن و خلقمىز آراسنده بولوب تورغان حاللردن خبر يازوب يبهركان كشيلىر نكده عبرتلى يازولار يىن
«ايدل» نشر ايتهدر.

آندن صوگ **«ايدل»** نك طاغى بر اهميتلى ياغى — اول بعضا بعضا روسلار نك لافى تالستويلارنى كىك زور محررلر يىنك عموم اوچون
 فايدهلى بولغان اثرلر يىن ده ترجمه قىلوب خلقمىزنى چيت ملت ادبياتلارى بلهنده طانشدرادر.
 آدرس: Астрахань. ред. газ. „ИДЕЛЬ“.

Адресъ: Астрахань. ред. газ. „ИДЕЛЬ“.